

گزارش میدانی خبرنگاران خراسان از فروش زعفران در مراکز خرید حمایتی و بازار آزاد ۵ شهرستان

بیم و امیدهای بسته حمایتی زعفرانی!

گزارش

گروه خراسان رضوی

بی‌شک خراسان رضوی قطب تولید زعفران در کشور است و بزرگ‌ترین صادر کننده زعفران در دنیا محسوب می‌شود. زعفران به‌عنوان گران‌ترین محصول منحصر به فرد در میان محصولات کشاورزی قابل صادرات است. این محصول به دلیل موقعیت ویژه از لحاظ اشتغال‌زایی در کشاورزی و ایجاد درآمد ارزی قابل توجه برای کشور، محصولی ارز آور و مهم در اقتصاد ملی تلقی می‌شود. دشوارترین و پرهزمت‌ترین و در عین حال حساس‌ترین مرحله زراعت زعفران، مرحله برداشت آن است که شامل چیدن گل، جدا کردن اجزای مختلف، خشک کردن و در نهایت بسته‌بندی و نگهداری آن است که کشاورزان شهرهای مختلف خراسان رضوی این روزها مشغول برداشت و فروش این محصول ناب هستند. اما یکی از چالش‌های اصلی و دغدغه‌مهم کشاورزان در این فصل، بحث فروش محصول زعفران است که حمایت خوبی از سوی دولت نمی‌شود و پای دلالت را وسط می‌کشاند که بخش اعظمی از سود محصولات به جیب واسطه‌گران می‌رود. هرچند مسئولان دولتی چند سالی است مراکز خرید حمایتی را باب کردند که محصولات زعفران را به‌صورت مستقیم از کشاورزان خریداری کنند اما این مسئله هم مشکلات خاص خودش را دارد؛ زیرا خریدها در مرکز خرید حمایتی به صورت نقدی نیست و کشاورز برای تأمین هزینه‌های خود مجبور است محصولش را در بازار آزاد به فروش برساند. چند روزی است که فعالیت مراکز خرید حمایتی زعفران در شهرها آغاز شده است که خبرنگاران شهرهای مختلف گزارش‌های تهیه کردند که در ادامه تقدیم می‌شود.

در این زمینه محمد دوستخواه احمدی، مدیر جهاد کشاورزی باخرز، به وضعیت زعفران این شهرستان اشاره می‌کند و می‌گوید: شهرستان باخرز با سطح زیر کشت ۵ هزار هکتار زعفران و تولید سالانه ۲۰ تن زعفران خشک، یکی از قطب‌های تولید این محصول در استان است. خوشبختانه با توجه به بررسی‌های انجام شده از مزارع زعفران توسط کارشناسان جهاد کشاورزی، امسال برخلاف سال گذشته که شاهد افت ۳۰ درصدی تولید این محصول بودیم، با کاهش تولید مواجه نخواهیم بود. وی خاطر نشان می‌کند: به دلیل نبود زیرساخت‌های مناسب، طرح خرید تضمینی زعفران در باخرز اجرا نمی‌شود. متأسفانه به دلیل نبود سازمان تعاون روستایی در باخرز و همچنین نبود فضای نگهداری مناسب، امسال طرح خرید تضمینی زعفران در این شهرستان اجرا نمی‌شود. دوستخواه احمدی اضافه می‌کند: عدم خرید نقدی زعفران و پایین بودن اختلاف قیمت بازار و طرح خرید تضمینی، از مهم‌ترین دلایل استقبال نکردن مناسب کشاورزان از تحویل زعفران خود به مراکز خرید تضمینی است.

فرماندار شهرستان باخرز نیز در حاشیه بازدید از بازار گل زعفران با اشاره به نوسان قیمت‌ها می‌گوید: برای سامان‌دهی بازار گل زعفران جلسات متعددی برگزار کردیم که در پی آن مکان بازار آزاد گل زعفران تغییر کرده است. لذا مقرر شد کارشناسان اداره جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت به صورت روزانه نظارت لازم را در این زمینه داشته باشند تا زعفران کاران منطقه بتوانند محصول خود را با بالاترین قیمت در بازار عرضه کنند.

نبود طرح خرید تضمینی در باخرز!

نشتیفانی/ اسحاقی یکی از کشاورزان منطقه «بالاولایت» شهرستان باخرز است که به مشکلات موجود در بازار خرید زعفران اشاره می‌کند و در گفت‌وگو با خبرنگار ما می‌گوید: قیمت گل زعفران این روزها در بازار نوسان بسیار زیادی دارد. به طوری که ارزش‌های اول برداشت زعفران تاکنون حدود ۵۰ درصد شاهد افت قیمت این محصول بوده ایم و هیچ نظارتی بر بازار گل زعفران وجود ندارد.

یحیی افضلی کشاورز دیگری است که برای فروش گل زعفران به بازار مراجعه کرده است و درباره مشکلات موجود می‌گوید: امسال افزایش هزینه‌های تولید کمرشکن بوده و به مشکلات کشاورزان افزوده است. برای آبیاری مزارع هر ساعت آب، به قیمت ۸۰۰ هزار تومان می‌خریم. هزینه‌های تولید زعفران برای کشاورز بسیار بالا رفته است. از طرفی دلالت هم گل زعفران را به نرخ دلخواه خریداری می‌کنند و متأسفانه هیچ نظارتی بر بازار وجود ندارد و سودی را که باید به جیب ما برود، دلالت به جیب می‌زنند.

مجید نعمی کشاورزی از روستای «کافج» است که او هم در این باره تصریح می‌کند: با وجود وعده‌هایی که درباره سامان‌دهی بازار زعفران داده شد، دلالت محصولات ما به نرخ بسیار ارزان‌تر از مناطق دیگر خریداری می‌کنند. قیمت آب، کود و هزینه‌های کارگران افزایش یافته است، ولی متأسفانه دلالت با نرخ دلخواه خودشان روی محصول ما قیمت‌گذاری می‌کنند. چرا باید حاصل زحمت ما به این راحتی به جیب دیگران برود؟

وضعیت خرید حمایتی می‌گوید: برای فروش محصول زعفران به مراکز خرید حمایتی تصمیمی نگرفته‌ام؛ زیرا اکنون وضعیت خرید زعفران در بازار آزاد خوب است. ترجیح می‌دهم محصول خود را نقدی بفروشم تا این که به اتحادیه نسبیه بدهم. محمدی دیگر زعفران کار تایبادی که به مراکز خرید حمایتی مراجعه کرده است، می‌گوید: از روزی که خرید حمایتی زعفران از طریق اتحادیه اعلام شده است، بازار بهتر شده و این خرید حمایتی به نفع کشاورزان است.

خبرنگار ما در ادامه به سراغ رئیس اداره تعاون روستایی تایباد می‌رود که او درباره وضعیت مراکز خرید حمایتی این شهرستان می‌گوید: برابر دستور العمل، جهاد کشاورزی، تعاون روستایی و اتحادیه تعاونی‌های روستایی متولیان اجرای طرح خرید حمایتی زعفران در شهرستان هستند. ضمن این که در این مدت برابر توافق صورت گرفته، نیروی انتظامی نیز بر حفظ امنیت نظارت و حضور فعال در مراکز خرید حمایتی دارد. سید ابوالفضل اسلامی در تشریح نحوه خرید زعفران از کشاورزان می‌گوید: طرح خرید حمایتی گل زعفران از شنبه گذشته در تایباد آغاز شده و تاکنون بیش از ۱۵۰ کیلو زعفران از کشاورزان تحویل گرفته شده است. برابر دستور العمل ابلاغ شده و با توجه به توافق با کشاورز، ۳۰ درصد مبلغ محصول پس از اعلام نتیجه آزمایش پرداخت می‌شود. وی با بیان این که میزان خرید زعفران از شنبه گذشته در تایباد آغاز شده و یک تن و ۱۱۰ کیلو بوده است، می‌افزاید: میزان مراجعه و متقاضی در شهرستان‌های تایباد و باخرز زیاد است. رتبه اول خرید زعفران در استان را شهرستان تایباد تاکنون داشته است. این میزان از ۹۶ کشاورز تایباد و باخرز تحویل گرفته شده است. مراکز خرید حمایتی تایباد حدود ۴۰ تا ۴۵ درصد خرید زعفران کل استان را بر عهده دارد. روزانه فعلاً ۱۰۰ کیلو گل زعفران خرید می‌کنیم که افراد زیادی نیز در نوبت خرید هستند.

در ادامه به سراغ رئیس اتحادیه تعاونی‌های روستایی تایباد رفتم که او نیز در این باره می‌گوید: کشاورزان محصول زعفران خود را به مراکز خرید حمایتی تحویل می‌دهند و پس از جواب آزمایشگاه ۳۰ درصد هزینه آن را دریافت می‌کنند. وی و بقیه را به مدت سه ماهه پرداخت می‌کنیم. وی اضافه می‌کند: دولت تاکنون ۱۵۰۰ میلیارد تومان در سطح کشور برای خرید حمایتی زعفران تأمین اعتبار کرده است. رئیس اداره زراعت جهاد کشاورزی تایباد نیز می‌گوید: کشاورزان زعفران کار بر اساس سابقه سطح زیر کشت که در اداره زراعت جهاد دارند، گواهی دریافت می‌کنند و از سطح زیر کشت نمی‌توانند بیشتر زعفران تحویل دهند. مریم رضایی می‌افزاید: مبلغ کل محصول فروخته شده را پرداخت کنند. امیدواریم مسئولان مربوطه خلف وعده نکنند و هرچه زودتر پرداخت کنند؛ چرا که به کارگران بدهکار هستیم و همچنین بخشی از هزینه‌های جاری کشت محصول زعفران هم باقی مانده است و باید پرداخت کنیم. محمد خدایی یکی دیگر از زعفران کاران تایبادی نیز درباره

تربت جام، اقبال به فروش زعفران در بازار آزاد!

حقدادی/ حسین جهانی یکی از کشاورزان روستای «مومن‌آباد» تربت جام است که درباره وضعیت

فروش زعفران در بازار می‌گوید: ۳۰ هکتار سطح زیر کشت زعفران دارم که تاکنون ۲۹ کیلو زعفران خشک به مراکز خرید حمایتی تحویل داده‌ام و در این زمینه مشکل خاصی نداشته‌ام. امیری یکی دیگر از کشاورزان تولید کننده زعفران در منطقه «بالاجام» شهرستان تربت جام است که می‌گوید: پنج هکتار زعفران زیر کشت دارم و تاکنون ۵ کیلو زعفران خشک از نوع نگین تحویل مراکز خرید حمایتی دادم. قرار شده بعد از آزمایش که حدود یک هفته طول می‌کشد، یک سوم مبلغ نقدی و بقیه آن نیز طی سه ماه آینده پرداخت شود. علیرضا نورمحمدی یکی دیگر از کشاورزان روستای «قلعه سرخ» است که درباره محصول خودش می‌گوید: روزانه بیش از ۶۰ کیلو گرم گل زعفران برداشت می‌کنم. برای خشک کردن، پول لازم برای هزینه‌های کارگری ندارم. لذا در همان روز برداشت محصول را در بازار آزاد می‌فروشم.

برهان میش مست از کشاورزان منطقه روستای «یاقوتین» است که درباره فروش محصول زعفران می‌گوید: ۷ هکتار زعفران زیر کشت دارم. الان مدت ۱۰ روز است که برداشت گل زعفران شروع شده و هر روز پس از خشک کردن زعفران، آن را در بازار آزاد می‌فروشم؛ فعلاً قیمت در بازار آزاد مناسب است، از طرفی وجه نقدی پرداخت می‌شود. البته بخشی از زعفران تولیدی خشک شده را هم به مراکز حمایتی تحویل دادم.

رئیس اداره تعاون روستایی شهرستان تربت جام با اشاره به خرید زعفران خشک می‌گوید: تاکنون به میزان ۸۰۰ کیلو گرم زعفران خشک از کشاورزان خریداری شده است. امینی با اشاره به این که خرید زعفران با معرفی نامه از جهاد کشاورزی انجام می‌گیرد، می‌افزاید: مراکز خرید حمایتی همه‌روزه از صبح تا ساعت ۱۴ کار خرید زعفران را با گریدهای پوشال معمولی، پوشال مرغوب، شبه نگین و نگین انجام می‌دهد.

وی ادامه می‌دهد: کشاورزان قبل از مراجعه به مراکز خرید برای دریافت معرفی نامه از جهاد کشاورزی اقدام کنند؛ کشاورزان شهرستان‌های مجاور هم می‌توانند با معرفی نامه از جهاد کشاورزی شهرستان مربوط زعفران خشک را به این مراکز تحویل دهند. پیش بینی می‌شود با توجه به وضعیت قیمتی بازار زعفران استقبال مناسبی از خرید حمایتی صورت گیرد. وی با اشاره به نحوه پرداخت هزینه خرید زعفران خشک به تولیدکنندگان تصریح می‌کند: یک سوم مبلغ بعد از نتیجه آزمایش و بقیه آن طی سه ماه به کشاورزان پرداخت می‌شود.

وی خاطر نشان کرد: تا زمان پرداخت وجه در صورت تغییر قیمت در بازار، کشاورزان اگر تمایل داشتند می‌توانند با پرداخت هزینه آزمایش زعفران تحویلی خود را پس بگیرند. امینی با اشاره به قیمت زعفران در مراکز خرید حمایتی خاطر نشان کرد: زعفران نگین هر کیلو ۴۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان، شبه نگین ۴۳ میلیون تومان، پوشال مرغوب ۳۲ میلیون تومان و پوشال معمولی ۳۱ میلیون تومان خریداری می‌شود.

وی بیان کرد: در بازار آزاد زعفران نگین ۳۶ و ۲۵ میلیون تومان و پوشال بین ۲۶ تا ۲۷ میلیون تومان خرید و فروش می‌شود. گل زعفران در بازار آزاد نیز از ۲۶۰ تا ۲۸۰ هزار تومان خرید و فروش می‌شود.

تربت حیدر، نقشه دلالت برای خرید زعفران

شعبانی/ مهدی جهان‌نشیری یکی از تولیدکنندگان زعفران در تربت حیدریه و زاده است که می‌گوید: امسال، سال بسیار خوبی برای زعفران کاران است، چرا که تولید کمی نیست به سال گذشته افزایش داشت. وی می‌افزاید: نکته دیگر افزایش کیفیت تولید زعفران توسط کشاورزان به صورت حرفه‌ای بود که از نقاط مثبت فرایند فراوری این محصول طی امسال است. وی خاطر نشان می‌کند: طبق روال سال‌های قبل، عده‌ای از دلالت‌تلاش می‌کردند تا قیمت زعفران به صورت کاهشی باشد تا بتوانند با قیمت مناسبی از چنگ کشاورزان در بیاورند. اما ورود مناسب سازمان تعاون روستایی و خرید حمایتی باعث شد تا کشاورزان زعفران خود را به صورت ارزان نفروشند. وی ادامه می‌دهد: البته نوع پرداخت خرید تعاونی امسال برای کشاورزان خیلی جذاب نیست.

یکی از کشاورزان منطقه زاوه نیز می‌گوید: قیمت زعفران نسبت به سال‌های گذشته افزایش خوبی داشته است، اما قیمت در بازار آزاد نسبت به قیمتی که تعاونی از کشاورزان می‌خرد، پایین‌تر است. وی می‌افزاید: امسال مقدار تولید زعفران مثل سال قبل است و برخی

کشاورزان مجبور هستند گل زعفران خود را همان روز بفروشند و نتوانند فراوری کنند. حسینی می‌گوید: حضور دلالت‌ها در بازار زعفران بسیار کم‌رنگ شده است؛ اما همچنان کسانی هستند که زعفران را از کشاورزان به قیمت واقعی خود نمی‌خرند. چون می‌دانند بعضی از کشاورزان مجبور هستند زعفران خود را بفروشند تا هزینه‌های جاری خود را جبران کنند.

یکی از کشاورزان حاضر در بازار گل زعفران شهر تربت حیدریه می‌گوید: هزینه‌های تولید یک کیلو زعفران خشک حدود ۲۴ تا ۲۵ میلیون تومان است. اگر کشاورز بتواند زعفران را خوب و با کیفیت به صورت اتویی فراوری کند، می‌تواند سود خوبی داشته باشد. او به مسئله دیگری هم اشاره می‌کند و می‌افزاید: معمولاً اکثر کشاورزان میانگین برداشت‌شان از سطح در هر هکتار زمین کم است و این باعث می‌شود تا هزینه‌های تولید هر کیلو برایشان زیاد شود. اما اگر کشاورز بتواند با روش‌های مختلف برداشت خود را از سطح زیر کشت این محصول افزایش دهد، باعث می‌شود زعفران تولیدی

کمتر از ۲۴ میلیون تومان هزینه برایش داشته باشد و در نتیجه سود بیشتری کند. وی می‌افزاید: سه کیلو گل زعفران را به قول محلی‌هایک «امن»، در بازار آزاد بین ۸۵۰ تا ۹۰۰ هزار تومان خرید و فروش می‌شود. مدیر تعاون روستایی شهرستان تربت حیدریه درباره خرید حمایتی می‌گوید: خرید حمایتی زعفران از ۷ مهر ماه آغاز شده و بر اساس دستور العمل به مدت سه ماه این خرید ادامه خواهد داشت. محمد رستمی می‌افزاید: تاکنون حدود ۶۰۰ کیلو گرم زعفران از کشاورزان در تربت حیدریه خریداری شده است. وی خاطر نشان می‌کند: زعفران تحویلی پس از ۷۲ ساعت توسط آزمایشگاه بررسی و درجه و عیار آن مشخص می‌شود. سپس ۳۰ درصد مبلغ زعفران خریداری شده به صورت نقدی و بقیه طی یک تا سه ماه به کشاورز پرداخت خواهد

شد. وی در پاسخ به این سوال که آیا قیمت اعلام شده از سوی تعاونی روستایی برای خرید زعفران تأثیری در قیمت زعفران بازار داشته است، گفت: کشاورزانی که مجبور به فروش زعفران خود به دلایل مختلف هستند، متأسفانه زعفران خود را با قیمت پایین در بازار می‌فروشند و باید به این نکته توجه داشت که قیمت زعفران سوپر نگین در بازار همین حالا حدود ۳۶ میلیون تومان است.

مدیر تعاون روستایی شهرستان زاوه نیز در این باره می‌گوید: تاکنون استقبال خوبی از طرح خرید حمایتی شده است.

از کشاورزان این منطقه حدود ۷۰۰ کیلو گرم زعفران خشک خریداری شده است. حسن نجاتیان می‌افزاید: دستور العمل خرید حمایتی زعفران دچار نقصی است و در جلسات مختلف این موارد منتقل شده است. وی می‌افزاید: فاصله قیمت خرید زعفران سوپر نگین با شبه نگین از ۴۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان تا ۲۳ میلیون تومان فاصله زیادی است. مدیر تعاون روستایی زاوه می‌گوید: این مسئله نارضایتی بخشی از کشاورزان را در پی دارد و یک خلا است. وی می‌افزاید: تعداد زیادی از مراکز خرید زعفران این خلأ را به مراکز انتقال داده‌اند تا برای اصلاح آن تصمیم‌گیری شود. وی معتقد است که همه کشاورزان نمی‌توانند همه زعفران تولیدی خود را به صورت سوپر نگین تهیه کنند و این روند باید در قیمت‌گذاری اصلاح شود.

خبر مرتبط

قیمت خرید حمایتی زعفران

۳۳ میلیون تومان، پوشال مرغوب کیلویی ۳۲ میلیون تومان، پوشال معمولی ۳۱ میلیون تومان و دسته پیچ نیز ۲۵ میلیون تومان توسط شورای قیمت‌گذاری تعیین قیمت شده است. وی تصریح کرد: با تعیین قیمت، شرایطی برای ورود بخش خصوصی به خرید زعفران و تبعیت از این قیمت فراهم شد. همچنین سازمان تعاون روستایی نیز مکلف شده است که برای پشتیبانی از این قیمت‌ها مبادرت به خرید حمایتی زعفران کند. به گفته معتمد، عملیات خرید حمایتی در استان خراسان رضوی آغاز شده و در استان خراسان شمالی به‌فراخور فصل کلید خورده است. در خراسان جنوبی نیز از ابتدای آذر بر اساس تشخیص مدیران جهاد کشاورزی استان شروع خواهد شد. محدودیتی هم در خرید وجود ندارد. معاون بازرگانی سازمان تعاون روستایی در ادامه گفت: مراکز خرید در شهرستان‌های زعفران کار مشخص شده است. کشاورزان بعد از دریافت معرفی نامه یا گواهی تولید از جهاد کشاورزی محصول خود را به مراکز خرید می‌برند و معاینه فنی و ظاهری توسط کارشناسان صورت می‌گیرد.

معاون بازرگانی سازمان مرکزی تعاون روستایی گفت: قیمت خرید حمایتی هر کیلو زعفران بسته به نوع و کیفیت آن از کیلویی ۲۵ میلیون تومان تا ۴۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان توسط شورای قیمت‌گذاری تعیین شده است. مرتضی معتمد در گفت‌وگو با ایسنا بیان این که زعفران جزو کالاهای ویژه برای کشور است و این کالاها ارزش افزوده بیشتری برای کشور دارند، افزود: حدود ۹۵ درصد زعفران دنیا را تولید می‌کنیم و تأمین کننده اصلی و عمده زعفران دنیا هستیم. بر همین اساس کشور ما باید مرجع تعیین قیمت زعفران در دنیا باشد. وی ادامه داد: برای این که این مرجعیت را به بروز و ظهور برسانیم باید پیگیری‌هایی که نمایندگان مردم شهرستان‌های زعفران کار داشتند، شورای قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات کشاورزی مبادرت به تعیین قیمت خرید حمایتی برای زعفران کرد. معاون بازرگانی سازمان تعاون روستایی اضافه کرد: زعفران نگین مرغوب‌ترین زعفرانی است که تولید می‌شود و قیمت خرید حمایتی هر کیلو از این زعفران ۴۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان تعیین شده است. همچنین زعفران شبه نگین

